

Ministerie van LVVN
t.a.v. Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
Postbus 20401

Kapelle, 5 november 2025

Betreft: zienswijze
<https://www.internetconsultatie.nl/stikstofgebruiksnormen/b1>

Geachte heer, mevrouw,

Namens de Nederlandse Melkveehouders Vakbond afdeling Zeeland, willen wij reageren op het ontwerpbesluit betreffende De stikstofgebruiksnormen.

In Zeeland ervaren melkveehouders de gevolgen van landelijke normen op een heel eigen manier. De omstandigheden op onze kleigronden, vaak in combinatie met zilte invloeden en beperkte mestplaatsingsruimte, vragen om beleid dat recht doet aan deze regionale realiteit. Door het uniforme karakter van de voorgestelde stikstofnormen dreigt de balans tussen gewasopbrengst, bodemvruchtbaarheid en milieudoelen verder te verschuiven ten nadele van boeren in onze provincie. Terwijl voor het eerst het CDM ondubbelzinnig verklaard “dat de waterkwaliteit van het grondwater op orde is onder derogatiebedrijven. Het oppervlakte water is nog niet in het hele land op orde. Het areaal lijkt landelijk kleiner te zijn geworden dan voorheen, maar in o.a. Zeeland zijn er ook nieuwe aandachtsgebieden ontstaan, waar men veronderstelt dat de landbouw daar voor meer dan 19 procent verantwoordelijk is.

Waar andere regio's te maken hebben met stikstofuitspoeling in zandgronden, ligt de uitdaging in Zeeland anders. Hier is sprake van zware kleigrond met een hoog organisch stofgehalte, minder risico op nitraatuitspoeling en een langzamer mineralisatieproces. Een te sterke beperking van stikstofgebruik leidt hier direct tot opbrengstderving, lagere eiwitproductie in ruwvoer en een verhoogde afhankelijkheid van aangekochte voeders- met juist meer emissie en transportbewegingen tot gevolg.

Bovendien kampen veel Zeeuwse bedrijven met beperkte waterbeschikbaarheid en toenemende verzilting. Het behouden van een gezonde, weerbare grasmatten en voldoende opbrengst vraagt in zulke omstandigheden om . Starre normen schieten dan hun doel voorbij en werken contraproductief voor de duurzaamheid van onze melkveehouderij.

Bij deze nieuwe aandachtsgebieden wenst de minister kortingen door te voeren op grasland, die je na drie jaar grondwater meten, zou kunnen terugverdienen (doelsturing). De details volgen nog later, dit geeft onduidelijkheid voor onze ondernemers. En als het oppervlaktewater na drie jaar nog niet op orde is zou u het risico lopen dat u voor niets kosten maakt voor metingen. Wij zijn dan ook van mening dat grondwatermonsters niets toevoegen, omdat het grondwater onder grasland al goed van kwaliteit is. Geen regeldruk en doelsturing voor iets wat al voldoet. NMV is van mening dat bedrijven t.z.t. bij goede analyses een bedrijfsspecifieke ontheffing op de meststoffenwet afgegeven dient te worden.

Wij pleiten er dan ook voor dat in het ontwerpbesluit ruimte wordt opgenomen voor regionale differentiatie. Concreet betekent dit:

- Het toestaan van hogere stikstofgebruiksnormen op zware kleigronden; zie CDM bemestingsadvies.
- Het erkennen van de lagere uitspoelingsrisico's in Zeeland.
- En het hanteren van een overgangperiode waarin praktijkervaringen worden meegenomen alvorens definitieve normen worden vastgelegd.

Riooloverstorten, foute rioolaansluitingen, gebrekkig riool en IBA's vallen onder gemeenten, waardoor ze niet goed genoeg in beeld zijn bij waterschappen. Ook hier dient aandacht voor te zijn.

De Zeeuwse melkveehouderij is kleinschalig, efficiënt en sterk verweven met het landschap. Beleidskeuzes die onvoldoende rekening houden met onze regionale omstandigheden ondermijnen niet alleen de agrarische productie, maar ook het beheer van het open Zeeuwse cultuurlandschap.

NMV Zeeland gaat graag om gesprek met het ministerie over een werkbaar beleid dat milieudoelen combineert met behoud van een toekomstbestendige melkveehouderij in onze provincie.

Met vriendelijke groet,
Namens de Nederlandse Melkveehouders Vakbond
Afdeling Zeeland.

Jacco van der Maas, voorzitter NMV Zeeland, mobiel nr.: 06-20661905

Esther Vermue, secretariaat NMV Zeeland,
Isambard Vader, bestuurder NMV Zeeland,
Wim van de Heijning, bestuurder NMV Zeeland.

